

JEL: O33

ЗАВГОРОДНЯ Анастасія

аспірантка Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу, ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом», Україна
ORCID0000-0002-3930-1762

e-mail: iapmfs@iapm.edu.ua

Anastasiia ZAVGORODNIA

Educational and Scientific Institute of Management, Economics and Business, Interregional Academy of Personnel Management, Ukraine,

СИСТЕМА ВИМОГ ДО ВНУТРІКОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

THE SYSTEM OF REQUIREMENTS FOR INTERNAL CORPORATE MANAGEMENT

Анотація: Складовою частиною корпоративного управління є, власне, внутрікорпоративне управління, яке здійснюється через певну організаційну структуру.

Ключові слова: внутрікорпоративне управління, система, вимоги, організаційна структура

Abstract: A component of corporate governance is, in fact, intra-corporate governance, which is carried out through a certain organizational structure.

Keywords: internal corporate management, system, requirements, organizational structure

Організаційна структура системи управління підприємством повинна забезпечувати та регулювати:

повна відповідальність кожного рівня управління за виконання покладених на нього завдань;

збалансування завдань усіх ланок і рівнів щодо головних цілей;

комплексність і взаємопов'язаність усіх функцій системи управління;

найбільш ефективний розподіл управлінської роботи та взаємодія функцій між учасниками та рівнями системи управління;

Оптимізація зв'язків і відносин;

Дотримання формальності та дотримання встановлених правових норм.

Важливою складовою здійснення внутрікорпоративного управління є виконання функцій економічного регулювання діяльності корпорації.

Розглядаючи проблему організації регулювання у новому ринковому режимі її діяльності та в умовах реорганізації на корпоративних засадах, для ліпшого розуміння змісту і механізму, методів і заходів регулювання (функціонування) та розвитку треба з'ясувати такі ключові моменти:

- що таке процес регулювання економічної діяльності, економічної активності;
- зміст, мету і структуру процесу регулювання економічної системи;
- технологію регулювання та організаційну структуру підсистеми регулювання економічної системи; планування та регулювання економічної системи;
- систему планування (перспективне, оперативне та бізнес-планування);

- програмно-цільове планування;
- що дає планування, зокрема корпоративне, та бізнес-планування.

Економічне регулювання можна визначити як послідовний процес планування, організації, мотивації та контролю спільних дій учасників економічних відносин, суб'єктів економічної системи та підсистеми; мету регулювання економічної системи – як бажаний її стан у цілому та окремих її структур [1, с.17].

У системі регулювання треба виділити чотири головні аспекти.

Перший аспект системи регулювання – це механізм регулювання, розробка якого враховує:

- принципи регулювання – основні положення щодо регулювання в процесі функціонування системи;
- цілі регулювання, що визначають бажаний стан об'єкта регулювання в майбутньому;
- функції регулювання – порівняно самостійні, спеціалізовані дії, які відокремлюються в процесі розподілу регулювання на його функціональні види (рівні);
- методи регулювання – конкретні способи досягнення мети.

Другим аспектом системи регулювання є структура регулювання, яка складається з таких елементів:

- організаційна структура системи регулювання;
- кадри;
- технічні засоби регулювання.

Організаційна структура регулювання – це внутрішньосистемний порядок, форма організаційних відносин та елементів системи регулювання. Її створюють суб'єкти регулювання для оптимізації зв'язків і відносин, вона є статичною характеристикою систем, завжди формальна та закріплена правовими нормами, у яких відображені головні її характеристики та елементи.

Загальні властивості організаційної структури системи регулювання повинні забезпечувати та регламентувати:

- повну відповідальність кожного рівня за виконання поставлених перед ним завдань;
- збалансування завдань усіх ланок, рівнів щодо цілей вищого рівня;
- комплексність та взаємопов'язаність усіх функцій системи;
- найефективніший поділ та кооперацію функцій між ланками і рівнями системи регулювання.

Третій аспект системи регулювання – це процес регулювання як динамічна характеристика системи регулювання. Він охоплює технологію регулювання й ухвалення рішень управління. Технологія управління є системою правил, форм, методів, процедур та заходів, які використовують у процесі регулювання економіки. Рішення – це головний продукт (результат) управління. Рішення можуть набувати форми:

- плану як стратегічного, так і оперативно-тактичного;

- комплексної цільової програми як державної, так і відомчої;
- заходу (нормативного акту чи економічного чинника);
- бізнес–плану чи директиви тощо.

Причому рішення (план) завжди повинні передбачати стадію реалізації.

Четвертий аспект – це розвиток самої системи регулювання економічної діяльності. Формуючи нову систему регулювання, треба виходити з її базових принципів. Серед цих принципів виділяють такі:

- принцип поєднання стратегічного, спрямовувального регулювання та господарської самостійності в ухваленні економічних рішень;
- принцип поєднання політичного та господарського керівництва, врахування суспільно-політичної ситуації у разі ухвалення господарських рішень та їх можливих наслідків;
- принцип поєднання інтересів індивідуума та цілей організації;
- принцип поєднання функціонального, галузевого та територіального підходів до регулювання [2, 58].

Система планів розвитку та діяльності виробничих, господарських структур повинна складатися з розробки та застосування як перспективних, так і оперативних, як стратегічних, так і тактичних планів, у тім числі стратегічних комплексних цільових програм, індикативних корпоративних планів макрорівня та бізнес-планів фірм, підприємств (мікрорівень).

Відтак корпоративне регулювання можна трактувати як планомірно організований тип ринкового саморегулювання в рамках акціонерних товариств, корпорацій, концернів, холдингів, нових видів структурних утворень асоціативного типу. Перебуваючи на перехідному етапі побудови ринкової економіки, виробничі господарські структури України ще не створили розвинутої системи таких структурних утворень, поширених в економічно розвинутих країнах, однак їхня організація є справою часу.

Література:

1. Братусь Г.А., Каліна І.І. Мазур Ю.В. Концептуалізація інноваційного розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції. МАУП. Економічні науки. 2021. Вип. 4 (63). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. С. 15-22.
2. Палига Є.М., . Базиліук В.Б., Палига І.Є. Удосконалення корпоративного управління видавничо-поліграфічних підприємств // Вісник економічної науки України. — 2019. — № 2 (37). — С. 73-77.

References

1. Bratus H.A., Kalina I.I. Mazur Yu.V. Kontseptualizatsiia innovatsiinoho rozvytku natsionalnoi ekonomiky v umovakh yevrointehratsii. MAUP. Ekonomichni nauky. 2021. Vyp. 4 (63). Kyiv : Mizhrehionalna Akademiia upravlinnia personalom, 2021. S. 15-22.
2. Palyha Ye.M., . Bazyliuk V.B., Palyha I.Ie. Udoskonalennia korporatyvnoho upravlinnia vydavnycho-polihrafichnykh pidpriumstv // Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy. — 2019. — № 2 (37). — S. 73-77.